

češtvom. Je to snáď prvý raz, kedy niekto z význačných českých osobností osvedčil sa v tomto smysle: »Hovorím ako Čechoslovák, keďže národného vedomia *len českého* nemám, *len* Čechom sa byť necítim a cítenie české je mi podriadené cíteniu československému«. Reč k Slovákom, ale knižka i k Čechom a k tým predovšetkým! čb.

DR. C. ANCEYE: *L'Assurance, sa technique, son mécanisme, ses méthodes appliquées aux affaires commerciales et financières*. »Librairie Générale de droit et du jurisprudence« v Paříži, 1933, 8°, stran 368. — Kniha podáva informácie téměř o všetkých základných otázkách z oboru pojištění, a to jak po stránce ideových a početních podkladů a dějinného vývoje, tak i z hlediska technického, obchodního a finančního. Autor pojednává o počtu pravděpodobnostním, o statistice pojišťovací, o statistických pravděpodobnostech a úchylných, o výběru risik a o vlivu konkurence na tento výběr, o škodové zábraně a o výpočtu premií; kniha obsahuje také zvláštní pojednání o jednotlivých druhích pojištění životního a škodového. V knize jsou rozebrány jednotlivé francouzské zákony, upravující pojistnou smlouvu a hospodaření pojišťoven. Zajímavými jsou úvahy autorovy o hranicích pojistitelnosti, o finančním risiku, o investiční technice a o různých způsobech ukládání majetku pojišťoven. Názor autorův na další vývojové možnosti je velmi optimistický; vývojové možnosti pokládá autor za velmi značné a poukazuje zvláště na skutečnost, že se nezastavily ani před t. zv. risikem úvěrovým. Dr. Jindřich.

ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ POLITIKA. Publikace Sociálního ústavu č. 60, v Praze, 1934. 8°, stran 171, cena Kč 8.—. — Kniha obsahuje přednášky, proslovené v přednáškovém cyklu »O zdravotnictví a sociální politice«, který byl uspořádán v měsících lednu až dubnu 1933. V cyklu bylo pojednáno o všech institucích moderní zdravotní služby, o jejich vztazích a významu ve veřejném zdravotnictví a v sociální politice státu. Účelem cyklu bylo upozorniti na důležitost zdravotní péče, na nedostatky její úpravy a na její vztah k sociální politice a k sociálnímu pojištění, jakož i získati lékaře pro snahy Sociálního ústavu.

Dr. Jindřich.

DR. FR. KOLÁČEK: *Moravské okrouhlice*. Separát ze Spisů odboru čs. společnosti zeměpisné v Brně 1933. Řada B 4, str. 16 in 8. — Koláček, z jehož pera jsme dostali zajímavou podnětnou studii o městských půdorysech moravských, pokračuje ve své práci tím, že svůj zájem přenesl s měst na vesnické půdorysy. Vybral si otázku velmi spleťitou, totiž problém t. zv. okrouhlic (Rundling, Runddorf), který kdysi řešil slavný agrární historik Meitzen. Dnes ovšem stanovisko Meitzenovo je zásadně opuštěno a dáváme za pravdu spíše Balzerovi, že nejsou nejstarším typem vesnic. Tedy tento typ vesnice půdorysu okrouhlého se soustředěnou návsi studuje Koláček. Velmi dobře poukazuje na to, že kdo chce studovat půdorys vesnický, nesmí zanedbat historii vzniku vesnice a musí studovat vývoj půdorysu na starých mapách. Koláčkovu jde ovšem o okrouhlice v širším smyslu, totiž nejen kruhové, nýbrž i podkovovité a oválné (oválnice). Kromě toho sleduje je jen na území moravském a tak právě tímto obmezením a soustředěním jeho studie nabývá významné ceny, zvláště když přidává i mapu zjištěných okrouhlic moravských. Za typickou moravskou okrouhlicí předvádí v reprodukcii katastrální mapy Tasovic u Kunštátu, ač lze říci, že jejich půdorys nedosahuje ryzosti na př. české okrouhlice Slatiny pod Klapým (Hasenburkem). Té by spíše bližší byl Újezd u Č. Hory a pak Žalkovice. Zde nutno připomenouti velmi cenný postřeh Koláčkův, že pravděpodobně mnoho z těchto starších obcí bylo vysazeno znovu na novém vesnickém právu, pročež se označují jako 'Újezdy' a 'Lhoty'. Ovšem Morava je, pokud jde o moravské Slovensko, značně zpracovaná již od Niederleho, který si půdorysu vesnického podrobně všímal. Naproti tomu zůstane Koláčkovou zásluhou, že rozšířil zájem o okrouhlice na celou Moravu a zvláště dal podnět k jejich bliž-